

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 347/2021
29.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранка Станића, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву АА, ..., кога заступа Мирко Јовановић, адвокат из ..., за преиспитивање судске одлуке пресуде – Управног суда 9 У 7721/20 од 30.09.2021. године, са противном странком Министарством финансија Републике Србије, Управом за јавни дуг, у предмету неисплаћене девизне штедње, у нејавној седници већа одржаној дана 29.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба подносиоца захтева поднета против решења Министарства финансија Републике Србије, Управе за јавни дуг број ../2019-001 од 19.02.2020. године, којом је одбијена пријава потраживања коју је поднео АА заведена под бројем ../2019-001.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде подносилац, као и у тужби, указује да је, на основу Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ, поднео пријаву потраживања. Сматра да испуњава све услове прописане наведеним законом да му се по основу те пријаве исплате тражена новчана девизна средства. Истиче да је неоснован закључак Управног суда да је предмет наведеног закона само штедња депонована код НБЈ за коју јемчи СРЈ, а чији је правни следбеник Народна банка Србије и Република Србија. Указује да за штедњу грађана положену код банака јемче све правне претходнице садашње Републике Србије - од Федеративне Народне Републике Југославије, Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, Савезне Републике Југославије до Државне заједнице Србија и Црна Гора. Наводи да закључак на коме Управни суд заснива своју одлуку није могуће утемељити ни на једном елементу садржаном у тексту наведеног закона. С тим у вези указује да су једине одреднице које закон наводи о штетним улозима на које се односи: временска – да је у питању штедња положена до 27.04.1992. године, персонална – да су у питању држављани бивших република СФРЈ, укључујући и Србију, или њихови наследници и географска - да су у питању банке које су имале седиште на територији Републике Србије, као и њихове филијале на територијама бивших република

СФРЈ. Истиче да почетак временског периода у коме је положена штедња која је предмет закона није одређен, што значи да се закон односи на све штедне улоге који су положени до 27.04.1992. године, а који испуњавају остале прописане услове. Наводи да је Управни суд потпуно изоставио чињеницу да је пријава потраживања у овом предмету поднета и за девизна средства која су у облику страног новца положена управо код Народне банке Југославије, сада Србије. Указује на то да су уз пријаву приложени докази да се у трезору Народне банке, Депоу број .., налазе страна средства плаћања за која су испуњени сви услови да дуг по њиховом основу буде регулисан. Указује и да из самог списка банака које су наведене у пријави проистиче да је већина тих банака имала седиште на територији која данас представља територију Републике Србије. Наглашава да је очигледно да су у питању девизни штедни улози положени пре 27.04.1992. године, да су припадали држављанину Србије, те да је пријаву поднео његов наследник, као и да су у питању улози положени код банака чије је седиште било на подручју које данас чини територију Републике Србије. Као и у тужби, позива се на предмет „Алишић и други против Босне и Херцеговине, Хрватске, Словеније, Србије и бивше југословенске Републике Македоније“ (представка број 60642/08), као и бројне друге пресуде у којима је Европски суд за људска права недвосмислено заузео став да девизна штедња положена код банака које су имале седишта на територији бивших република СФРЈ, мора бити исплаћена од стране бивше републике на чијој територији је банка имала седиште, без обзира на држављанство повериоца и без обзира на то где се налази филијала банке у којој је конкретни девизни штедни улог био положен. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи или укине.

Противна странка је у одговору на захтев оспорила наводе захтева и предложила да суд одбије захтев као неоснован.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев неоснован.

Према образложењу побијане пресуде, правилно је одлучио тужени орган када је одбио пријаву потраживања тужиоца, јер нису испуњени услови за признавање траженог права. По налажењу Управног суда, тужени орган је, поступајући по захтеву тужиоца за признавање права на пријаву потраживања поднетом дана 22.02.2009. године, правилно утврдио да предметна пријава потраживања која је поднета по основима наведеним на Обрасцу број 1 – пријава потраживања, као и у прилогу 2, која се односе на Југословенски кредитни завод, Словенску банку, Српску централну привредну банку, Поштанску штедионицу, Народну банку Југославије, Државну хипотекарну банку Краљевине Југославије, Француско-српску банку, Општинску штедионицу, Официрску задругу, Српску земљорадничку задругу у Бистрици, Београдску задругу, Српску задружну банку Нови Сад и Вршачку банку није предмет Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ („Службени гласник РС“ бр. 108/16, 113/17, 52/19 и 144/20). Стога је тужени орган, по оцени Управног суда, правилном применом одредбе члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ бр. 18/16 и 95/18) донео одлуку као у диспозитиву оспореног решења. У образложењу побијане пресуде је наведено да су оцењени сви наводи тужиоца, али суд налази да не доводе у сумњу законитост оспореног решења, јер банке наведене у поднетој пријави нису предмет одредбе члана 1. Закона о

регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ. Наиме, девизна штедња чија је пријава потраживања и наплата регулисана одредбама тог закона, подразумева штедњу која је положена на девизне рачуне, девизне штедне књижице код овлашћених банака и депонована код Народне банке Југославије, за коју јемчи СФРЈ, а чији је правни следбеник Народна банка Југославије и Република Србија. Следом изнетог, на одлуку суда нису од утицаја наводи тужбе којима се тужилац позива на предмет „Алишић и други против Босне и Херцеговине, Хрватске, Словеније, Србије и бивше југословенске Републике Македоније“ (представка број 60642/08), јер се наведена одлука односи на стару девизну штедњу која је као последица распада СФРЈ остала замрзнута у домаћим банкама, а не на штедњу у банкама које је тужилац навео у поднетој пријави потраживања.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је она донета без повреде правила поступка и уз правилну примену материјалног права. Побујаном пресудом оцењена су сва питања и околности које су могле да буду од утицаја на законитост оспореног решења, а образложење побијане судске одлуке садржи јасне и одређене разлоге којима се Управни суд руководио при оцени законитости оспореног решења, које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 1. став 1. Закона о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ („Сл. гласник РС“, бр.108/16, 113/17 и 52/19), прописано је да се овим законом уређују услови, начин и поступак регулисања обавеза по основу неисплаћене девизне штедње грађана коју су до 27. априла 1992. године положили: 1) држављани бивших република СФРЈ, осим Републике Србије, код банака са седиштем на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ; 2) држављани Републике Србије код филијала банака са седиштем на територији Републике Србије, а које су се налазиле на територијама бивших република СФРЈ. Ставом 4. истог члана прописано је да се одредбе овог закона не односе на девизну штедњу из става 1. овог члана, која је у потпуности исплаћена у складу са прописима бивших република СФРЈ, на чијој територији је положена, или коју су бивше републике СФРЈ својим прописима пренеле на друга правна лица, односно конвертовале у друга права.

Наведени закон донет је у извршењу пресуде Великог већа Европског суда за људска права од 16.07.2014. године, донете по представци 60642/08, у предмету Алишић, Сацак и Шахдановић, против Босне и Херцеговине, Хрватске, Србије, Словеније и Бивше Југословенске Републике Македоније и односи се, како то из цитираног члана 1. став 1. као и самог назива прописа произлази, на јавни дуг Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ, дакле на тзв. „стару девизну штедњу“, која је претворена у јавни дуг. Преузимање и измирење јавног дуга по основу девизне штедње првобитно је регулисано Законом о измирењу обавеза по основу девизне штедње грађана („Службени лист СРЈ“ бр. 59/98, 44/99, 30/2000, 53/01) и Законом о регулисању јавног дуга СРЈ по основу девизне штедње грађана („Службени лист СРЈ“ број 36/02). Тим законима Република Србија се обавезала да ће исплатити, делимично у готовини а делимично у владиним обвезницама, „стару девизну штедњу“ у домаћим филијалама домаћих банака својим грађанима и грађанима

свих држава осим држава следбеница СФРЈ, заједно са „старом девизном штедњом“ у страним филијалама домаћих банака грађана свих држава осим држава следбеница СФРЈ. Закон о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ је донет како би се регулисале обавезе Републике Србије по основу старе девизне штедње грађана који нису могли остварити право на исплату девизне штедње у складу са законима из 1998. и 2002. године (држављана бивших република СФРЈ, осим Републике Србије, код банака са седиштем на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ и држављана Републике Србије код филијала банака са седиштем на територији Републике Србије, а које су се налазиле на територијама бивших република СФРЈ). У члану 2. Закона о измирењу обавеза по основу девизне штедње грађана из 1998. године прописано је шта чини девизну штедњу на коју се закон односи и наведене су банке у којима је та штедња положена (41 банка са седиштем на територији СРЈ), међу којима нису банке, штедионице и задруге наведене у захтеву подносиоца.

Имајући у виду изложено, без утицаја је навод подносиоца захтева којим се указује да у самом Закону о регулисању јавног дуга Републике Србије по основу неисплаћене девизне штедње грађана положене код банака чије је седиште на територији Републике Србије и њиховим филијалама на територији бивших република СФРЈ, нису побројане банке на које се закон односи и не може се прихватити становиште подносиоца да се тај закон стога односи на штедне улоге у страном новцу положене код било које банке која је имала седиште на територији која данас представља територију Републике Србије.

С обзиром на изложено, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 29.04.2022. године, Узп 347/2021

Записничар
Драгица Вранић,с.р.

Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић